

โครงการฝึกอบรมการไกล่เกลี่ยประนอมและระงับข้อพิพาท ในระดับชุมชน

เทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันชุมชนในชนบทได้ขยายตัวขึ้น ทั้งการเพิ่มของจำนวนประชากร และความเจริญทางวัตถุ ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในชนบทได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น สังคมชนบทจึงได้แปรเปลี่ยนไปจากสังคมที่ยึดมั่นในจารีตประเพณี กลายเป็นสังคมสมัยใหม่ ที่มีการแข่งขันชิงผลประโยชน์ และยิ่งประชาชนมีปัญหาเรื่องการทำมาหากิน ภาวะการครองชีพและสังคมสิ่งแวดล้อมรัดตัว ความผูกพันทางสายเลือดและการอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติก็ค่อยๆ จางไป ความขัดแย้งก็เกิดมากขึ้น กลายเป็นคดีความต่างๆ ทั้งทางแพ่งและทางอาญา แม้รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทาง พยายามงบประมาณและกำลังคนเป็นจำนวนมาก เพื่อลดคดีพิพาทต่างๆ ให้น้อยลง และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนให้รวดเร็วและเป็นธรรมยิ่งขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังมิอยู่ ไม่มีทีท่าจะลดลงแต่ประการใด

การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งนั้น ในอดีตสังคมไทยในชนบท ได้อาศัยระบบการประนีประนอมข้อพิพาท โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับความเคารพนับถือในหมู่บ้าน หรือชุมชนซึ่งทราบความเป็นไปของสังคมในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นเป็นอย่างดี เป็นผู้แก้ไขปัญหาเบื้องต้น ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยประนีประนอมระงับข้อพิพาทภายในท้องถิ่นของตน ซึ่งก็ได้ผลอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ในปัจจุบัน เมื่อสังคมแปรเปลี่ยนไปเป็นสังคมแห่งการแข่งขันทางเศรษฐกิจมากขึ้น กรณีพิพาทในเรื่องต่างๆ ก็มากขึ้น เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งหรือข้อพิพาทมากขึ้น หากคู่กรณีหาทางตกลงกันเองไม่ได้ วิธีการที่จะแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นก็โดยการนำคดีขึ้นสู่ศาล วิธีการนี้แม้จะเป็นทางหนึ่งที่สามารถยุติปัญหาข้อพิพาทลงได้ แต่การแพ้ชนะกันค่อนข้างเด็ดขาด บางครั้งกลับก่อให้เกิดความบาดหมางกันมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการนำคดีขึ้นสู่ศาล เป็นที่ทราบกันว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ต้องเสียเวลาและไม่สะดวก จำนวนทุนทรัพย์ที่ไม่สูงนักก็จะไม่คุ้มค่าในการดำเนินการฟ้องร้อง ทำให้ผู้เสียหายสูญเสียโอกาสที่จะได้หนี้สินคืน ทั้งยังสร้างความโกรธแค้นแก่ลูกหนี้ ทำให้กระบวนการทางศาลไม่อาจเยียวยาปัญหาความเดือดร้อนของคนในสังคมเสมอไป เป็นเหตุให้กลับมาข้อพิพาทให้ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นยุติปัญหาข้อพิพาทให้ ซึ่งกระบวนการยุติข้อพิพาทของผู้มีอิทธิพลนี้ อาจจะใช้วิธีการรุนแรง เช่น การทวงหนี้นอกกระบวนการ อื้อฉา ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

ประกอบกับเทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม และสำนักงานอัยการจังหวัดทองผาภูมิ ได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนในตำบลสหกรณ์นิคมขึ้น เพื่อเป็นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างข้าราชการ หรือหน่วยงานของรัฐกับประชาชนหรือระหว่างประชาชนกับประชาชน ให้คำปรึกษาปัญหากฎหมาย ทั้งแก่พนักงานท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ช่วยเหลือนิติกรรมสัญญา ภายใต้เงื่อนไขตามระเบียบว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการสูงสุดฯ เทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการไกล่เกลี่ยประนอมและระงับข้อพิพาท ในระดับชุมชนขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนทั่วไปสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยประนอมและระงับข้อพิพาทในระดับชุมชน และได้รู้ถึงภาระหน้าที่ บทบาทในการมีส่วนร่วมเพื่อยุติปัญหาในชุมชนของตน และเป็นการพัฒนาศักยภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพในการประนอมและระงับข้อพิพาท อันเป็นการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางเลือก กระบวนการประนอมข้อพิพาททั้งทางแพ่งและทางอาญา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่ใกล้เคียงประจำท้องถิ่น

๒.๒ เพื่อให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน กรรมการหมู่บ้านและประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและอาญา และกฎหมายทั่วไปที่มาเกี่ยวข้องในการใกล้เคียงประนอมและระงับข้อพิพาทได้เพียงพอที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับขั้นตอนการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาท รวมทั้งการใช้ศิลปะในการใกล้เคียงประนอมและระงับข้อพิพาทให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนทั่วไป จำนวน ๕๐ คน

๔. วิธีการดำเนินการ

๔.๑ ประสานกับผู้นำชุมชน เรื่องบุคลากรที่จะเข้าฝึกอบรม

๔.๒ จัดการฝึกอบรมบรรยายความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาท (รายละเอียดปรากฏตามผนวก ก แนบท้ายโครงการ)

๔.๓ แจกเอกสารการประนอมข้อพิพาท และการใกล้เคียงข้อพิพาท แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๔.๔ แบ่งกลุ่มๆละ ๑๐ คน ฝึกปฏิบัติวิธีการใกล้เคียงประนอมและระงับข้อพิพาท

๔.๕ ทำแบบทดสอบก่อน และหลังการฝึกอบรม (Pre-test, post-test)

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

เทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม ร่วมกับสำนักงานอัยการจังหวัดทองผาภูมิ

๗. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๓ สำนักปลัดเทศบาล แผนงานรักษาความสงบภายใน งานบริหารทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความสงบภายใน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการใกล้เคียงประนอมและระงับข้อพิพาทในระดับชุมชน ตั้งไว้ ๓๐,๐๐๐ บาท

๑. ค่าจัดทำป้ายโครงการ ขนาด ๑.๕x๔ เมตร	เป็นเงิน ๙๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารกลางวันจำนวน ๑ มื้อๆละ ๗๐ บาท จำนวน ๕๐ คน	เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆละ ๒๕ บาท จำนวน ๕๐ คน	เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
๔. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑ ท่าน ๓ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
๕. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๒ ท่าน ๒ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๕. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ฯลฯ	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (หนึ่งหมื่นสามพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๑๔,๑๐๐ บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

และงบประมาณจากสำนักงานอัยการจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๑๒,๕๐๐ บาท

ในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน เป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับความรู้ และประสบการณ์ในด้านการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท กฎหมายทั่วไป กฎหมายแพ่งและอาญา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาทในเบื้องต้นได้ อันเป็นการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาใช้ ลดคดีขึ้นสู่ศาล สร้างความ สมานฉันท์ในสังคม ประชาชนอยู่ด้วยความสงบสุข นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

๙. ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายอนชัย สำนริทธิ์)

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

๑๐. ผู้พิจารณาโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายวันชัย ปาลวัฒน์)

ปลัดเทศบาลตำบลสหกรณ์นิคม

๑๑. ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายเฉลิมชัย จันทร์แปลง)

รองนายกเทศมนตรีตำบลสหกรณ์นิคม

๑๒. ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายสำรวม ใจเชื้อ)

นายกเทศมนตรีตำบลสหกรณ์นิคม